

Opracowanie: Fundacja Młodzi Ludziom

Wycofanie sprawy z sądu- czy jest taka możliwość?

Sprawy cywilne

Cofnięcie pozwu

Zgodnie z kodeksem postępowania cywilnego cofnięcie powództwa jest możliwe, gdy

Art. 203 KPC

§ 1. Pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku.

Art. 332 § 2 KPC Pozew może być również cofnięty po wydaniu wyroku, ale przed jego uprawomocnieniem się i jego zaskarżeniem

Skutki cofnięcia pozwu

Pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa. Na żądanie pozwanego powód zwraca mu koszty, jeżeli sąd już przedtem nie orzekł prawomocnie o obowiązku ich uiszczenia przez pozwanego.

W razie cofnięcia pozwu poza rozprawą przewodniczący odwołuje wyznaczoną rozprawę i o cofnięciu zawiadamia pozwanego, który może w terminie dwutygodniowym złożyć sądowi wniosek o przyznanie kosztów. Gdy skuteczność cofnięcia pozwu zależy od zgody pozwanego, niezłożenie przez niego oświadczenia w tym przedmiocie w powyższym terminie uważa się za wyrażenie zgody.

Niedopuszczalność cofnięcia pozwu

Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa.

Ponadto, w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, sąd uzna cofnięcie pozwu oraz zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia za niedopuszczalne gdyby czynności te naruszały słuszny interes pracownika lub ubezpieczonego (art. 469 KPC).

Skuteczne cofnięcie pozwu obliguje sąd do umorzenia postępowania (art. 355 § 1 KPC).

Postanowienie o umorzeniu postępowania może zapaść na posiedzeniu niejawnym, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew w piśmie procesowym (art. 355 § 2 KPC).

Sprawy karne

Możliwość „wycofania sprawy” karnej jest uzależniona od etapu postępowania oraz rodzaju oskarżenia.

W sprawach ściganych na wniosek pokrzywdzonego Zgodnie z art. 12§3 kpk cofnięcie wniosku o ściganie jest możliwe w postępowaniu przygotowawczym za zgodą prokuratora, a w postępowaniu sądowym za zgodą sądu - aż do zamknięcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej. W sprawach, w których akt oskarżenia wniósł oskarżyciel publiczny, cofnięcie wniosku po rozpoczęciu przewodu sądowego jest skuteczne, jeżeli nie przeciwi się temu oskarżyciel publiczny obecny na rozprawie lub posiedzeniu. Ponowne złożenie wniosku jest niedopuszczalne.

Prywatny akt oskarżenia

Możliwe są trzy formy wycofania aktu oskarżenia (art. 496 KPK):

- Pisemnie -informacja o odstąpieniu od oskarżenia;
- Do protokołu - oświadczenie o odstąpieniu od oskarżenia złożone do protokołu w czasie rozprawy;
- nieusprawiedliwione niestawiennictwo zarówno oskarżyciela prywatnego jak i jego pełnomocnika na rozprawie głównej.

Wycofanie prywatnego aktu oskarżenia jest możliwe w każdym czasie jednakże po rozpoczęciu przewodu sądowego na cofnięcie tego aktu zgodę musi wyrazić oskarżony.

Skutki cofnięcia prywatnego aktu oskarżenia

- Postępowanie w sprawach z oskarżenia prywatnego w przypadku cofnięcia aktu oskarżenia- umarza się
- W przypadku wycofania aktu oskarżenia przed rozpoczęciem postępowania sądowego, zgoda oskarżonego nie jest wymagana i sąd postanowieniem umarza postępowanie, zaś w przypadku wycofania aktu po rozpoczęciu postępowania sądowego umorzenie następuje po uzyskaniu zgody oskarżonego
- W przypadku cofnięcia aktu oskarżenia oskarżyciel prywatny jest traktowany jako strona, która „przegrała” proces co oznacza konieczność poniesienia kosztów procesu, oraz zwrotu poniesionych przez oskarżonego kosztów, tak samo jak w przypadku uniewinnienia oskarżonego

Niedopuszczalność przyjęcia prywatnego aktu oskarżenia

- cofnięcie prywatnego aktu oskarżenia nie jest możliwe, jeżeli przyłączył się do niego prokurator – wówczas postępowanie przekształca się w postępowanie publicznoskargowe, a oskarżyciel prywatny staje się oskarżycielem posiłkowym i nawet jeśli się wycofa, postępowanie będzie toczyło się nadal (art. 60 KPK)